

Klankbordgroep NE5R/NG4R

(Vijfde (vierde) reguleringsperiode regionale netbeheerders elektriciteit (gas))

Hoofdpuntenverslag derde vergadering op 30 september 2009, 14-16 uur, NMa (Muzentoren, Wijnhaven 24, Den Haag), naar bevinding van de Energiekamer en na gelegenheid tot toetsing op onjuistheden door de deelnemers
28 oktober 2009

Agenda

1. Opening
2. Stand van zaken m.b.t. reeds besproken onderwerpen
3. Inhoudelijke onderwerpen:
  - EHD-netten (gas)
  - DCO (electriciteit)
  - HS-netten (electriciteit)
  - WACC (gas en electriciteit)
4. Rondvraag
5. Afsluiting

Aanwezig

- dhr. Schepens, mevr. Krijger – NRE (mede namens Obragas en Haarlemmermeer)
- dhr. Engbers – Cogas
- dhr. van Scheijndel, dhr. van Vliet – Westland
- dhr. Hooykaas, dhr. Poot – Liander
- dhr. Pittau – Rendo
- dhr. Duisenberg- Stedin
- dhr. Roovers – Intergas
- dhr. Blommaert, dhr. van de Pas, dhr. de Jaeger – Enexis (mede namens Zebra)
- dhr. de Groot – DNWB
- dhr. Pluijms – TenneT
- dhr. Artz – Netbeheer Nederland
- dhr. Odijk (voorzitter), dhr. Postema, dhr. Gielen, dhr. Schotman, dhr. Spee, mevr. van Dijk, dhr. Maaskant, dhr. Althoff – Energiekamer (hierna: EK)

Aanwezigen, behalve EK, worden hieronder aangeduid met KBG. De Klantencontactgroep wordt hieronder aangeduid met KCG.

Verslag

1. Opening

De EK opent de vergadering.

2. Stand van zaken m.b.t. reeds besproken onderwerpen

De EK geeft aan de aanvankelijk door Liander opgestelde issuelijst (lijst met status van de aangebrachte onderwerpen) periodiek een update te zullen geven en rond te sturen aan de KBG en KCG.

De EK geeft een toelichting op de concept agenda's van de Klankbordgroep van 27 oktober en 24 november.

Liander vraagt wat de stand van zaken is met betrekking tot een eventueel consultatiedocument van de EK over het onderwerp innovatie. De EK zegt een dergelijk document voor te bereiden en van plan te zijn deze in de tweede helft van oktober uit te sturen.

3. Inhoudelijke onderwerpen

EHD-netten

De EK presenteert de resultaten van zijn onderzoek naar de vergelijkbaarheid van de output van de EHD-netten bij de netbeheerders DNWB, Enexis en Zebra.

Liander wijst er op dat maatstafregulering niet geschikt is voor een deelmarkt met slechts 1 of 2 partijen. Liander benadrukt dat de regulering van EHD-netten niet tot negatieve effecten voor andere netbeheerders mag leiden en dat daarvan in het vorige methodebesluit wel sprake was. Liander pleit voor een aanpassing in de methode om deze ongewenste effecten te voorkomen. Naar aanleiding van de voorgenomen behandeling van DNWB vraagt Liander om een correctie met terugwerkende kracht voor de vorige periode. De EK zegt toe het beperken van effecten op andere netbeheerders te bespreken bij de volgende vergadering van de KBG bij de discussie over de samengestelde output. De EK ziet een correctie met terugwerkende kracht als niet aan de orde voor het besluit voor de vierde periode (gas), omdat de EK in de derde periode op basis van de toen beschikbare informatie de op dat moment best mogelijke oplossing heeft gekozen.

Enexis en Zebra zeggen er voorstander van te zijn dat hun EHD-netten buiten de regulering worden gelaten. Voor het geval de EK toch EHD wil betrekken in de x-factorberekeningen, vragen Enexis en Zebra aandacht voor de onvergelykbaarheid van de prestaties voor deze netten. De EK benadrukt geen mogelijkheid te zien om de EHD-netten geen onderdeel te laten zijn van de reguleringsmethode voor regionale netten en geeft aan er binnen dat kader naar te streven dat de verwerking van EHD zo min mogelijk effecten heeft op de andere netbeheerders of andere deelmarkten.. De EK deelt de conclusie van Enexis en Zebra over de onvergelykbaarheid van de output van hun EHD-netten.

DCO

De EK presenteert zijn voorstel voor het opnemen van DCO in de reguleringsmethodiek

Enexis stelt dat de DCO-problematiek het liefst wordt opgelost via een “add-on” op de methode. Met deze “add-on” bedoelt Enexis extra tariefruimte na toepassing van de x-factor, bijvoorbeeld op basis van vergoeding voor een aanmerkelijke investering.

Enexis is van mening dat een herijking van de uitkomsten van de methode nodig is om recht te doen aan de ontwikkelingen met betrekking tot DCO die in de afgelopen jaren hebben plaatsgevonden. Daarnaast is Enexis van mening dat er ook een oplossing moet komen die toekomstvast is en dat de door de EK gepresenteerde methode dat niet is. Volgens Enexis hangen veranderingen in output (toename en afname) namelijk niet samen met veranderingen in kosten. Het toekennen van een aanmerkelijke investering zou volgens Enexis wel toekomstvast zijn, maar dan moet deze wel voor gehele economische levensduur zijn en niet voor slechts drie jaar.

Westland is van mening dat de risico's die samenhangen met outputveranderingen voor invoeding niet wezenlijk anders zijn dan voor afname. Westland benadrukt de noodzaak van het aanpassen van de reguleringsmethode om te zorgen dat netbeheerders een vergoeding ontvangen voor de kosten die samenhangen met invoeding. Westland ziet de gepresenteerde methode als een goede methode om dit te bereiken.

Liander ziet de gepresenteerde methode als een goede methode om DCO in de regulering op te nemen. Liander geeft tevens aan dat dit niet hoeft uit te sluiten dat voor bijzondere gevallen andere oplossingen zoals aanmerkelijke investeringen en/of een add-on (investeringscorrectie) aanvullend nodig zouden kunnen zijn om de totale DCO-problematiek op te lossen. Liander krijgt graag inzicht in de overwegingen van de EK die er toe hebben geleid dat de EK de gepresenteerde oplossing als voorkeursoptie presenteert. Liander ziet de risico's van de veranderlijke output in de toekomst als iets dat bij de regulering hoort en ziet de gepresenteerde oplossing in ieder geval als een oplossing voor het huidige probleem.

Voor de toekomst kunnen aan allerlei oplossingen gedacht worden, gezien vanuit het bredere kader van de energietransitie.

DNWB vraagt aandacht van de EK voor de effecten van de CbB-uitspraak over meerkosten van de aansluiting van DCO's op de uitkomsten van de regulering. DNWB maakt door de uitspraak aanzienlijke kosten en is van mening dat de regulering deze kosten in onvoldoende mate vergoedt. De EK antwoordt dat dit onderwerp op dit moment in behandeling is.

De EK kondigt aan dat de discussie een gevolg zal krijgen in een DCO-specifieke expertgroep en/of in een volgende DCO-klankbordgroep.

HS-netten

De EK presenteert de manier waarop hij voornemens is om HS-netten te betrekken in het volgende methodebesluit.

Liander vraagt of het klopt dat de EK voornemens is om kosten per output voor de hele sector gelijk te veronderstellen, onafhankelijk of HS hier wel of geen deel van uitmaakt. De EK bevestigt dit.

Enexis en Liander verzoeken de EK om op basis van discussie met de betrokken netbeheerders te bepalen hoe de regulatorische kosten voor HS-netten het best bepaald kunnen worden. De EK stelt voor de vier betrokken netbeheerders en TenneT uit te nodigen voor een expertgroep voor dit onderwerp. De betrokken netbeheerders stemmen daarmee in.

Enexis stelt dat 2009 een goed basisjaar (en meer representatief dan 2008) is voor de kosten van HS-netten. Liander is het hiermee eens.

Rendo vraagt aandacht voor de weging van de HS-netten in de SO. Deze mag niet de uitkomsten van de regulering voor andere netbeheerders disproportioneel beïnvloeden.

Stedin en Liander kunnen niet zeggen hoe groot de kans is dat de nog met CBL-belaste HS-netten van regionale netbeheerders nog tijdens de vijfde reguleringsperiode worden overgedragen aan TenneT.

Stedin vraagt of het mogelijk is om de HS-netten volgens de TenneT-methode te reguleren. Liander voegt hieraan toe benieuwd te zijn naar de wettelijke basis voor het reguleren van de HS-netten van regionale netbeheerders. De EK zegt toe de wettelijke basis te onderzoeken. Liander vraagt zich af of maatstafregulering wel geschikt is als je maar 1,5 partij hebt.

WACC

De EK presenteert de voorlopige resultaten van de invulling van de WACC-methode door het onderzoeksbureau Oxera.

Enexis vraagt zich af of de A-rating voor elke netbeheerder haalbaar is. Enexis vermoedt dat deze rating alleen voor grote bedrijven haalbaar is. Liander vraagt zich af of deze rating überhaupt haalbaar is voor netwerkbedrijven nu zij zich met veel verschillende en omvangrijke risico's geconfronteerd zien.

Rendo is van mening dat de manier waarop de EK de WACC toepast er wellicht voor zorgt dat de werkelijke en de in de tarieven verdisconteerde kapitaalkostenvoet niet synchron lopen, maar dat dit geen probleem is zolang de EK de methode maar consistent toepast. Liander merkt hierover op dat wellicht sprake kan zijn van een misfit als de huidige verschuivingen op de kapitaalmarkt uiteindelijk permanent blijken te zijn.

Rendo verzoekt de EK om de WACC zo laat als mogelijk vast te stellen.

TenneT wijst er op dat de reguleringsmethodiek veronderstelt dat herfinanciering binnen de reguleringsperiode mogelijk is. In de praktijk, zo merkt TenneT op is dit is dit niet het geval.

Liander en Enexis geven aan graag nog een schriftelijke reactie te sturen op het concept rapport van Oxera. De EK zegt dat het de KBG vrij staat een reactie te sturen en dat de EK deze reactie uiteraard zal bekijken en meewegen in de besluitvorming als de EK de reactie tijdig ontvangt.

4. Rondvraag

Een aanwezige vraagt naar de door de EK genoemde issuelijst. De EK zegt toe deze lijst met het concept hoofdpuntenverslag van deze vergadering mee te sturen.

Enexis vraagt in het bijzonder aandacht voor de punten van VEMW op die issuelijst en ziet deze graag ook expliciet terug in de KBG. De EK geeft aan dat de agenda's van de KCG en KBG inhoudelijk nagenoeg synchron lopen.

5. Afsluiting

De EK sluit de vergadering.